

**Per una
sortida
sostenible,
justa i
progressista
a la crisi de
la COVID-19**

Juny de 2020

Col·lectiu
Alternatives

Què és el Col·lectiu Alternatives?

Som un grup de debat i reflexió creat el 2016 a iniciativa de les fundacions Ateneu Pere Mascaró, Emili Darder i Gabriel Alomar, amb l'objectiu de treballar per "un nou model econòmic sostenible, competitiu, cooperatiu i inclusiu".

A partir d'aleshores es va constituir en un grup de treball absolutament independent, que autogestiona la seva pròpia activitat, integrat per persones que respecten la pluralitat de les diferents militàncies polítiques i la independència partidària dels seus components, i aporten el seu treball voluntari i les seves reflexions individuals, amb la voluntat de participar de manera conjunta, en el disseny i construcció del que hauria de ser un pensament estratègic de l'esquerra, sobre el model productiu que necessiten les nostres Illes.

Des de llavors hem elaborat diferents aportacions públiques, la darrera el llibre EINES PER A UNA ESTRATÈGIA CAP A LA SOSTENIBILITAT, presentat l'any passat.

Defensem un procés de transició cap a un nou model de desenvolupament a les Illes, socialment més just, més igualitari i veritablement sostenible

2 premisses prèvies a la pandèmia

1 - El canvi de model ja era necessari abans.

D'ençà de 1985 l'increment en el nombre de turistes no ha suposat la generació de major renda per càpita diferencial respecte a l'Estat, ans al contrari, hem baixat a la 7a posició i presentam nivells de desigualtats socials insostenibles.

2- La falta de planificació estratègica dificulta la recerca de solucions.

La prospectiva H2030 del CES així ho assenyala, i els tres grans reptes de futur que tenim (repte demogràfic i social, revolució digital i canvi tecnològic, i canvi climàtic) han de menester una planificació estratègica.

Davant la COVID-19

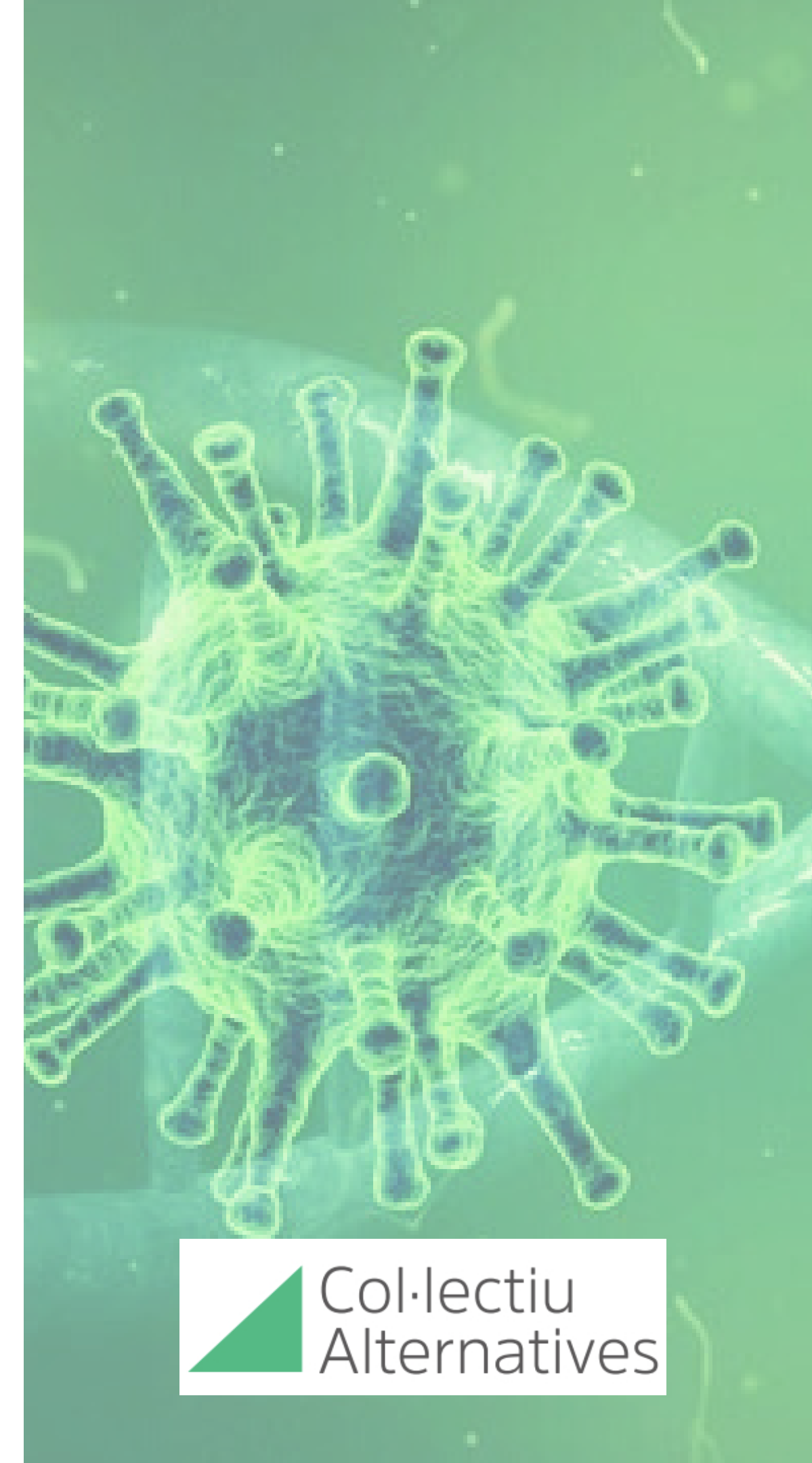
Fins ara s'han presentat a nivell econòmic, polític i social dos tipus de diagnòsis:

Diagnosi 1

Quan passi l'emergència sanitària es reprendrà l'activitat econòmica en base al model anterior, amb alguns canvis.

Des del Col·lectiu Alternatives consideram que és una diagnòsi **ERRÒNIA**, atès que:

- El turisme ha demostrat ser, a diferència d'altres crisis, una aposta molt fràgil que no assegura la sostenibilitat del creixement i el benestar. És, fins i tot per al FMI, el sector amb més dificultats per reactivar-se.
- El coronavirus posa sobre la taula la necessitat urgent de diversificar l'economia de les Illes, i això requereix planificació estratègica i temps.

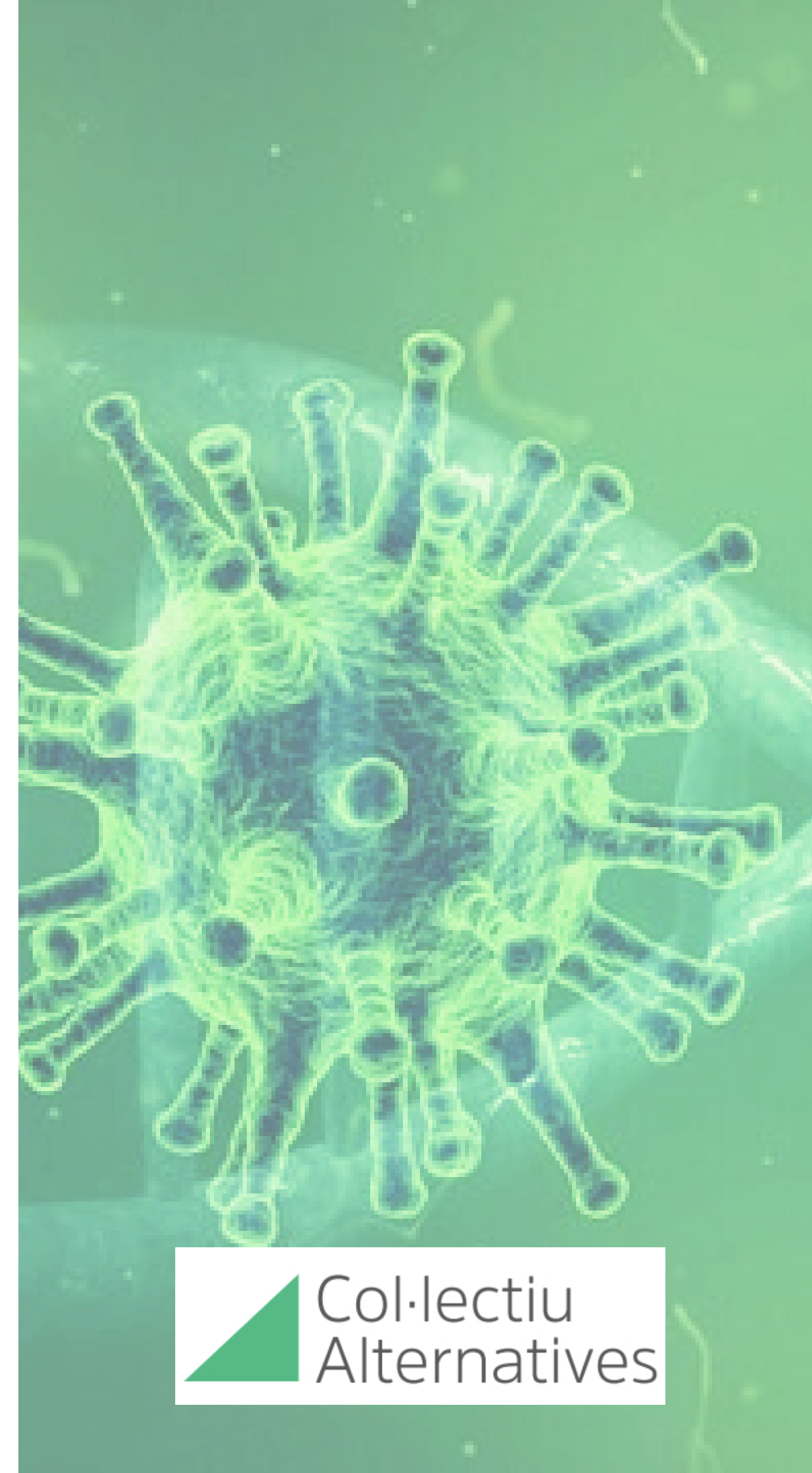
Davant la COVID-19

Fins ara s'han presentat a nivell econòmic, polític i social dos tipus de diagnòsis:

Diagnosi 2

L'impacte d'aquesta crisi va més enllà de la superació de la crisi sanitària. Es fa urgent cercar col·lectivament un altre concepte de desenvolupament econòmic i una altra governança que acompanyi la seva gestió.

És el diagnòstic que compartim des del **COL·LECTIU ALTERNATIVES**, el que pot garantir futur i sostenibilitat, però també és el més complex i difícil d'aconseguir, i ha de ser fruit de la implicació ciutadana.

És urgent gestionar la transició del canvi de model

Les conseqüències de la crisi de la COVID-19 a les Illes són tremendes:

- L'atur arribarà a quotes mai vistes, i el creixement demogràfic dels darrers anys i l'estacionalitat dificulten una recuperació justa.
- l'amenaça del feixisme (i la seva apel·lació a l'extractivisme que sempre s'ha practicat) pot implicar retrocessos en termes socials i democràtics.

Accelerar la transició del canvi de model no és sols una bona estratègia econòmica, social i mediambiental. Ho és també per a la salut democràtica de les nostres Illes i per construir un futur d'esperança front a la incertitud.

prioritat 1

Pensar en les necessitats de la gent.

- Ampliació dels ERTO fins a la superació de la crisi.
- Rehabilitació i programes socials de construcció d'habitatges en urbà.
- Finançament de PIMES i autònoms condicionats a criteris de sostenibilitat, responsabilitat i innovació.
- Renda bàsica universal d'emergència per a tota la població.

prioritat 2

Encarar a fons la reestructuració del model turístic

- Política activa de decreixement de places turístiques obsoletes i l'oferta complementària que l'acompanya.
- Reconversió a través de canvis d'usos i adquisició pública d'allotjaments.
- Frenar les expectatives especulatives dels fons voltor.

**prioritats
a curt
termini**

prioritat 3

Establiment de criteris estratègics de sostenibilitat

- Polítiques actives contra el canvi climàtic i millor gestió dels recursos naturals.
- Introducció d'indicadors biofísics homologats.
- Fer que la sostenibilitat deixi de ser un adjectiu i esdevengui el substantiu de la nova estratègia econòmica.
- AGENDA VERDA connectada amb prioritats UE.

prioritat 4

Diversificació productiva i reducció de la dependència dels fluxos turístics

- Estratègia planificada i compartida Govern/Consells/Municipis.
- Sectors on apuntar prou definits: economia del coneixement, recerca, economia blava, economia social i solidària, producte local...
- Calendarització del procés de transició i prioritització de les inversions productives amb participació ciutadana.

**prioritats
estratègiques
a mig termini
(H2030)**

prioritat 5

Reforçament dels serveis públics

- Elements de cohesió + generadors d'ocupació i activitats productives vinculades.
- Millora d'instal·lacions sanitàries i contractació de més personal.
- Sistema educatiu vinculat als reptes estratègics plantejats com a comunitat i a ciutadania crítica.

prioritat 6

Agenda de país 2030: Illes sostenibles de la Mediterrània.

- Com a marc de confluència i sentit de les diferents prioritats i actuacions.

**prioritats
estratègiques
a mig termini
(H2030)**

L'autonomia política ens ofereix eines per decidir quin model de país volem dissenyar, pero no ens dóna els instruments ni polítics ni sobretot econòmics per implementar-lo.

Qüestions com la cogestió de ports i aeroports, inversions estatutàries, Règim Especial, les competències de costes i inspecció de treball, o la millora del finançament autonòmic es fan encara més necessàries.

Quan passi l'emergència sanitària es reprendrà l'activitat econòmica en base al model anterior, amb alguns canvis.

The image features a central white rectangular area containing text, flanked by vertical panels on the left and right. These panels show an aerial view of a coastline with green land and blue water. The text is centered in the white area and reads:

**Com desplegar
aquestes
polítiques i com
finançar-les?**

Proposam una **AGENDA BALEAR** per negociar:

Davant l'Estat

Corregir el tracte suborinat i desigual que hem rebut fins ara, a partir d'una **relació bilateral Illes-Estat** a partir de la nostra **especificitat insular**.

Mesures:

- Major sobirania fiscal, amb més participació en els impostos generats a les Illes, que són el 50% dels ingressos globals de la CAIB.
- Més progressivitat fiscal en els impostos propis.
- Combatre el frau fiscal i l'economia submergida.

Proposam una **AGENDA BALEAR** per negociar:

Davant la Unió Europea

- Situant en l'agenda política les Illes mediterrànies i la seva sostenibilitat.
- Proposta de projecte pilot a les Illes Balears amb finançament europeu, de reconversió productiva cap a la sostenibilitat i la lluita contra el canvi climàtic.

Contribuir des de les Illes a una sortida justa i democràtica global

Cal consolidar l'eix progressista a les nostres Illes, amb vocació d'intervenir a l'escenari estatal, europeu i global, des de la realitat pròpia, front a les amenaces del neoliberalisme i dels autoritarismes.

Proposam confluïr de manera urgent les diferents propostes i col·lectius que compartim el denominador comú de la necessitat i la voluntat de canviar, ara més que mai, el nostre model econòmic.